

hogy pontosabb képünk legyen a 14. század eleji Magyar Királyság vízi közlekedési viszonyairól.

A kutatás során megállapítást nyert, hogy a lokális *vadum*-ok és *transitus*-ok stratégiai vagy közlekedési szempontból kiemelkedő szereppel bírtak. Ugyanis a vízfolyások által elválasztott települések megközelítése, és a közöttük lévő kereskedelmi, gazdasági kapcsolatok lebonyolítása nemcsak az országos vagy regionális jelentőségű réveket és *portus*-okat tette fontossá, hanem a helyi átkelőhelyeket is.

Csifó Tamás (SZTE Móra Ferenc Szakkollégium)

Szilágyi Erzsébet és a Kállóiak

Horogszegi Szilágyi Erzsébet birtokigazgatási tevékenységét eddig csak részben tárta fel a hazai történetírás. A témában C. Tóth Norbert végezte a legfrissebb kutatásokat, melyek elsősorban az asszony uradalmainak felépítését, személyzeti állományát, a birtokviszonyokban beálló változásokat, valamint az ezekről beszámoló forrásokat és azok keletkezési helyeit, utóbbin keresztül pedig Erzsébet birtokjárásának útvonalát érintették. Mindezek mellett azonban érdemes foglalkozni azokkal a kérdésekkel is, hogy az úrnő uradalmaiban hogyan zajlott a mindennapi élet, és hogy maga Erzsébet hogyan igazgatta birtokait. Erről a témakörrel azonban a mai napig nem készült részletes tanulmány. Ezért előadásomban Szilágyi Erzsébet birtokigazgatási tevékenységébe szeretnék betekintést nyújtani. Mivel az asszony birtokügyei számos más földesurat (és azok családjait) érintettek, a témát ezen kapcsolatokon keresztül szeretném megközelíteni. Közülük a Szabolcs vármegyei Kállói-családdal való viszonyát választottam. Bemutatómban röviden ismertetem a família történetét és az Erzsébettel való kapcsolatba kerülését, majd bemutatom a közöttük lezajlott uradalmi eseményeket és peres ügyeket. Elemzésemben kitérek az asszonynak az ügyintézésben való szerepére, módszereire, valamint a birtokfelügyeletben érvényesülő tekintélyére is.

Gephárt Enikő (Szegedi Tudományegyetem)

Angol-skót konfliktusok: A floddeni csata

A floddeni csata 1513. szeptember 9-én zajlott le a skótok és angolok között. Ez a csata már régóta fennálló konfliktusokkal teli angol-skót viszony kicsúcsodása volt, amikor 1513-ban a skótok betörték az angol földekre.

A helyzet kiváló volt számukra, mivel az angol király, VIII. Henrik a franciákkal háborúzott a La Manche túloldalán, így a megfelelő vezetés és hadsereg nélkülinek tűnő ország könnyű célpont volt. Az angol király a feleségére, Aragóniai Katalinra hagyta az országot, és ő mint régens, a király engedélyével egy olyan hadsereget tudott felállítani, amely helyt tudott állni a skótokkal szemben. Az angol haderő súlyos vereséget mért a skótokra, a heves

csata közben pedig a skót király, IV. Jakab is életét veszttette. A skótoknak, visszatérve földjeikre, nemcsak veszteségeikkel kellett szembenéznük, hanem azzal is, hogy az új király, V. Jakab még gyermek volt, így egy régensnek kellett kormányoznia az országot. Angliában VIII. Henrik a franciák, Aragóniai Katalin pedig a skótok feletti győzelmét ünnepelhette, ezzel megnövelve az ország katonai presztízsét.

Előadásom fő célkitűzései között szerepel, hogy bemutassam milyen események vezettek a floddeni csatához. Ehhez szakmunkákat, főleg magával a csatával és annak előzményeivel foglalkozó monográfiákat használtam, amelyeket összehasonlítottam, illetve ütköztettem. Továbbá azokat a diplomáciai folyamatokat figyeltem meg, amelyek a floddeni csatát megelőző két és fél évtizedben zajlottak az angolok és skótok között.

Éliás János (Debreceni Egyetem Hatvani István Szakkollégium)

A Nagyunkság református egyházközségeinek alakulása a 17. és 18. században

Jelen előadás során igyekszünk átfogó képet alkotni a Nagyunkság református egyházközségeinek alakulásáról a 17. és 18. században új megközelítések, valamint több szempont alapján történő vizsgálat bevonásával. Kutatásunk során igyekeztünk számba venni azok kialakulását, a fejlődés hátráltató tényezőit, illetve a régió újjáépülésének folyamatát, korabeli forrásokon és demográfiai adatokon keresztül megvizsgálva. Kutatásunkat levéltári, irattári forrásokra alapoztuk, melybe beletartoznak a korabeli országos összeírások (az 1699-es Pentz-összeírás, az 1715-ös és 1720-as országos összeírások stb.), a helyi református egyházközségek anyakönyvei, valamint egyéb, a téma szempontjából releváns források, szakirodalmi munkák.

Az előadó az Emberi Erőforrások Minisztériumának Szegedi Kis István Kutatói Ösztöndíjasa.

Szabó-Gajmer Bernadett (Szegedi Tudományegyetem)

A francia gyarmatosítás az útleírások tükrében 1750-1850

Hogyan vált népszerűvé a 17. századtól az útleírás periférikus műfaja? Milyen általános és alternatív kategóriák szerint különíthető el az útleírás műfaji sajátosságai alapján? Hogyan kapcsolódik mindez a 18-19. századtól a francia gyarmatosítás történetéhez? Vajon egyfajta előzményként vagy következményként tarthatjuk számon a gyarmatosítás kontextusába helyezve, vagy esetleg bipolarizáltan viselkedhet mint alapvetően is periférikus műfaj? Hogyan illeszkednek bele az útleírások a politikai tartalmú üzenetekbe, és milyen célt szolgálnak a kormányzati életben? Az előadás során ezekre a feltevésekre keressük a választ, amelynek központi forrása Charles-Maurice de Talleyrand *Essai sur les avantages à retirer des colonies nouvelles dans les circonstances présentes* (Értekezés annak előnyeiről, hogy új gyarmatokat szerezzünk) című, 1797. július